

EKONOMİK GELİŞMELER

(Ağustos - 1999)

Devlet Planlama Teşkilatı Süreli Yayınlar

Ekonomik Gelişmeler, Ağustos 1999

I. Özet Değerlendirme
II. GSMH Büyümesi ve Talep Unsurlarındaki Gelişmeler
III. Sanayi Üretimi ve Kapasite Kullanım Oranları
IV. Ödemeler Dengesi
V. Konsolide Bütçe
VI. Parasal Büyüklükler ve Mali Piyasalardaki Gelişmeler
VII. Fiyat Gelişmeleri
Kronolojik Ekonomik Gelişmeler, Temmuz 1999
Ek tablolar
Başlıca Ekonomik Göstergeler

Temel Ekonomik Göstergeler

Aylık olarak hazırlanan bu doküman 9 Ağustos 1999 tarihi itibarıyla yayınlanmış olan en son veriler çerçevesinde ekonomik gelişmeler hakkında özet bir değerlendirme sunmak amacını taşımaktadır. Ekonomik konjonktüre ilişkin daha detaylı değerlendirmeler DPT tarafından yılda dört kez yayınlanan "Konjonktür Değerlendirme Raporu"nda sunulmaktadır.

I. Özet Değerlendirme

- Ekonomik aktivitede 1998 yılının son çeyreğinde başlayan daralma eğilimi 1999 yılının ilk çeyreğinde daha da derinleşmiştir. Nitekim ekonomik aktivitenin en kapsamlı göstergesi olan Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 1998 yılının son çeyreğinde yüzde 1,4'lük düşüşün ardından, bu yılın ilk çeyreğinde yüzde 8,5 oranında gerilemiştir. Bu dönemde tarım ve enerji sektörleri katma değeri sınırlı bir artış gösterirken, imalat sanayi ve ticaret alt sektörlerinde ciddi daralma gözlenmiştir.*
- Talep yönünden ele alındığında, yılın ilk çeyreğinde üretimdeki gerilemenin esas nedenini özel tüketim ve özel sabit sermaye yatırımlarındaki sırasıyla yüzde 6,7 ve yüzde 20,7'lik düşüşler oluşturmuştur.*
- Yılın ikinci çeyreğine ilişkin veriler, 1999 yılının ilk çeyreğinde hemen hemen bütün mallara yönelik harcamalarda kendini gösteren daralmanın Nisan ayından itibaren yatırım ve tüketim mallarına yönelik bazı mallarda etkisini kaybettiğini, özel tüketim içindeki bazı mallarda ise yerini canlanmaya bıraktığını göstermektedir.*
- 1999 yılının ilk çeyreğinde ihracat ve ithalatta yaşanan daralmanın ardından ikinci çeyrekte ihracatta bu eğilimin sürdüğü, ithalatta ise bu hızlı daralma eğiliminin etkisini yitirmeye başladığı görülmektedir.*
- 1998 yıl sonunda 19,7 milyar dolar olan Merkez Bankası Uluslararası Rezervleri 30 Temmuz 1999 tarihi itibarıyla 23 milyar dolara ulaşmış bulunmaktadır.*
- 1999 yılının Ocak-Haziran döneminde Konsolide Bütçe harcamaları 12.467 trilyon lira, gelirleri ise 7.514 trilyon lira olarak gerçekleşmiş, bütçe açığı 4.953 trilyon lira, faiz dışı fazla ise 444 trilyon lira olmuştur.*

- 1998 yılı Aralık ayında yüzde 145.1 seviyesine kadar yükselen iç borçlanma faiz oranı (yıllık bileşik) izleyen dönemde sürekli gerileyerek Nisan ayında yüzde 100.9 olmuştur. Mayıs ayında Nisan ayındaki seviyesi civarında kalan iç borçlanma faiz oranı Haziran ayında yeniden yükselerek yüzde 111,7'ye ulaşmıştır. Temmuz ayı iç borçlanma faiz oranı yeniden eski eğilimine dönerek yüzde 100,6'ya gerilemiştir.
- Temmuz ayı itibariyle emisyon hacmi ve rezerv parada geçen yıl sonuna göre artış hızı yüzde 30,7 ve yüzde 37 olurken; M1, M2 ve M2Y'nin geçen yıl sonuna göre reel olarak arttığı gözlenmektedir.
- (1\$+1.5DM, 1987=100) bazlı reel kur endeksine göre Türk Lirası Temmuz ayında reel olarak yüzde 0,9 oranında değer kazanmıştır. 1999 yılı Temmuz ayı itibariyle reel kur endeksi 1998 yıl sonu seviyesinin yüzde 1,6, bir önceki yılın aynı ayındaki seviyesinin ise yüzde 0,6 altında kalmıştır.
- 1999 yılı Temmuz ayında Toptan Eşya Fiyatları artış hızı geçen yılın aynı ayındaki seviyesinin 1,5 puan üzerine çıkarak yüzde 4, Tüketici Fiyatları artış hızı da geçen yıla göre 0,4 puan artarak yüzde 3,8 olarak gerçekleşmiştir. Temmuz ayı itibariyle 12 aylık artış hızı TEFİ'de yüzde 52,4'e, TÜFE'de ise yüzde 65'e yükselmiştir.

II. GSMH Büyümesi ve Talep Unsurlarındaki Gelişmeler

Ekonomik aktivitede 1998 yılının son çeyreğinde başlayan daralma eğilimi 1999 yılının ilk çeyreğinde daha da derinleşmiştir. Nitekim ekonomik aktivitenin en kapsamlı göstergesi olan Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 1998 yılının son çeyreğinde yüzde 1,4'lük düşüşün ardından, bu yılın ilk çeyreğinde yüzde 8,5 oranında gerilemiştir. Bu dönemde tarım ve enerji sektörleri katma değeri sınırlı bir artış gösterirken, imalat sanayi ve ticaret alt sektörlerinde ciddi daralma gözlenmiştir. Talep yönünden ele alındığında, yılın ilk çeyreğindeki üretimdeki gerilemenin esas nedeni özel tüketim ve özel sabit sermaye yatırımlarındaki sırasıyla yüzde 6,7 ve yüzde 20,7'lik düşüşler olmuştur.

Sektörel Büyüme Hızları (Ocak-Mart)

Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değ.

	1998	1999
Tarım	0,6	0,2
Sanayi	9,1	-9,3
İmalat	9,8	-10,9
Hizmetler	9,1	-8,7
İnşaat	3,6	-2,3
Ticaret	10,2	-15,4
Ulaştırma	14	-3,5
GSYİH	8,7	-8,5
GSMH	9,2	-8,4

1998 yılının ikinci yarısında belirginleşen GSMH artış hızındaki yavaşlama eğilimi 1999 yılının ilk çeyreğinde daralmaya dönüşmüştür. Bu çeyrekte GSMH bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 8,4 oranında daralmıştır. GSMH'daki daralma esas olarak imalat sanayi ve hizmetler sektörü katma değerlerinde meydana gelen sırasıyla yüzde 10,9 ve yüzde 8,7 oranındaki düşüşlerden kaynaklanmıştır.

1999 yılının ilk çeyreğinde tarım sektörü katma değeri bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 0,2 oranında artmıştır. Bu dönemde sebze ve ormancılık alt kesimlerinde üretim gerilemesi yaşanmasına karşın tarım sektörü katma değerindeki ılımlı büyümenin nedeni hayvancılık kesimi üretimindeki yüzde 4,2'lik artıştır.

Sanayi sektörü katma değeri 1998 yılının son çeyreğindeki yüzde 5,4'lük daralmanın ardından 1999 yılının ilk çeyreğinde de yüzde 9,3 oranında gerilemiştir. 1999 yılının ilk çeyreğinde sanayi sektörü katma değerinde yaşanan gerilemenin nedeni imalat sektörü içinde yer alan başta taşıt araçları olmak üzere, dokuma, kimya ve makine alt sektörlerindeki ciddi üretim düşüşleridir.

Yılın ilk çeyreğinde hizmetler sektörü katma değeri yüzde 8,7 oranında gerilemiştir. Bu dönemde hizmetler sektörü üretimindeki gerileme büyük ölçüde sanayi üretimi, ithalat ve turizmdeki küçülme nedeniyle ticaret ve ulaştırma sektörlerindeki sırasıyla yüzde 15,4 ve yüzde 3,5'lik katma değer düşüşlerinin sonucudur. 1999 yılının ilk çeyreğinde hizmetler sektörü içindeki konut sahipliği ve mali kuruluşlar alt sektörleri katma değerlerinde ise bir önceki yılın aynı dönemine göre artış gözlenmiştir.

1999 yılının birinci çeyreğinde özel tüketim harcamaları yüzde 6,7 oranında azalmıştır. Alt harcama kalemleri itibarıyla incelendiğinde yarı dayanıklı ve dayanıksız tüketim mallarına, dayanıklı tüketim mallarına ve gıda-içki ürünlerine yönelik harcamalar sırasıyla yüzde 11,7, yüzde 10,6 ve yüzde 4,2 oranlarında azalmıştır.

Aynı dönemde kamu tüketim harcamaları diğer cari harcamalardaki ciddi artış nedeniyle yüzde 5 oranında yükselmiştir.

1999 yılının ilk üç ayında sabit sermaye yatırımlarındaki düşüş yüzde 18,1 olmuştur. Bu dönemde özel sabit sermaye yatırımları yüzde 20,7 oranında azalırken kamu sabit sermaye yatırımlarında yüzde 1,4'lük bir artış sağlanmıştır. Özel sabit sermaye yatırımlarında gözlenen bu düşüş makine teçhizat yatırımlarındaki yüzde 31,1'lik gerilemeden kaynaklanmıştır. Bu dönemde özel konut inşaatı yatırımları yüzde 3,3 oranında düşerken, diğer özel inşaat yatırımları yüzde 1,1 oranında artmıştır.

Talep Unsurlarında Gelişmeler(Ocak-Mart)

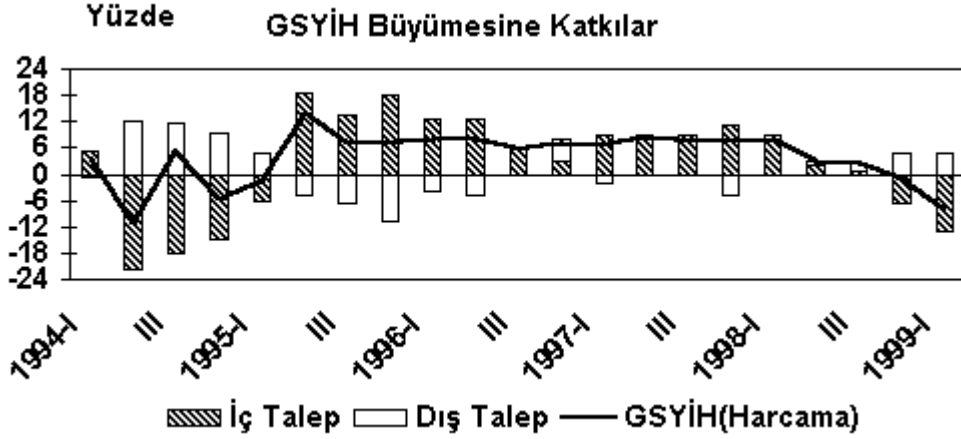
Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değ.

	1998	1999
Özel Tüketim	7,8	-6,7
Kamu Tüketimi	8,7	5,0
Sabit Sermaye Yatırımları	9,6	-18,1
Kamu	32,4	1,4
Özel	7,1	-20,7
Stok Değişimi⁽¹⁾	-0,8	-3,4
Toplam Yurtiçi Talep	7,5	-12,2
Mal ve Hizmet İhracatı	22,4	-8,1
Mal ve Hizmet İthalatı	15,2	-18,6
Net Mal ve Hizm. İhr.⁽¹⁾	0,7	4,6

(1) GSYİH Büyümesine Katkı

Tüketim ve yatırım mallarına yönelik harcamalardaki düşüş sonucunda 1999 yılının ilk çeyreğindeki toplam

nihai yurt içi talepteki daralma yüzde 9 olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde stokların büyümeye katkısı negatif 3,4 puan olmuş, böylece toplam yurt içi talepteki gerileme yüzde 12,2'ye ulaşmıştır.

Bu yılın ilk çeyreğinde mal ve hizmet ihracatı yüzde 8,1, mal ve hizmet ithalatı yüzde 18,6 oranında daralmış, net mal ve hizmet ihracatının GSYİH büyümesine katkısı ise 4,6 puan olmuştur.

Yılın ikinci çeyreğine ilişkin veriler, 1999 yılının ilk çeyreğinde hemen hemen bütün mallara yönelik harcamalarda kendini gösteren daralmanın Nisan ayından itibaren yatırım ve tüketim mallarına yönelik bazı mallarda etkisini kaybettiğini, özel tüketim içindeki bazı mallarda ise yerini canlanmaya bıraktığını göstermektedir.

1999 yılının Ocak-Mart döneminde dayanıklı tüketim malları satışı yüzde 0,1, Nisan-Haziran döneminde de yüzde 22,1 oranında artış göstermiştir. 1999 yılının Ocak-Mart dönemi itibariyle yüzde 30,2 oranında düşen beyaz eşya'ya yönelik tüketim harcamaları da ikinci çeyrekte yüzde 6,8 oranında artmıştır.

1999 yılının ilk çeyreği itibariyle, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 41,5 olarak gerçekleşen otomobil satışlarındaki daralma ikinci çeyrek itibariyle yüzde 5,2'ye gerilemiştir. Otomobil satışlarında yılın ikinci çeyreğindeki iyileşme özellikle ithal otomobillerde kendini göstermiştir. Nitekim bu dönemde ithal otomobil satışları yüzde 17,8 artmıştır. 1999 yılının ilk çeyreğinde yüzde 44,7 oranında daralan trafiğe kaydı yapılan toplam araç sayısı da Nisan-Mayıs döneminde yüzde 2,3 oranında artış göstermiştir.

1999 yılı Ocak-Mart döneminde yüzde 24,1 gibi yüksek oranda azalan tüketim malları ithalatı Nisan-Mayıs döneminde bu etkisini nispi olarak kaybetmiş ve yüzde 6,3 oranında düşmüştür.

1999 yılının Ocak-Mart döneminde yatırım teşvik belgesine bağlanan yatırımlar bir önceki yılın aynı dönemine göre nominal olarak yüzde 26,1 oranında azalmıştır. Ancak yatırım teşvik belgesine bağlanan yatırımlar Nisan-Haziran döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 108,4 oranında artış göstermiştir.

Yurtiçi Talebe İlişkin Göstergeler

(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişme)

	1999	
	Ocak-Mart	Nisan-Haziran
Dayanıklı Tüketim Malları Üretimi	3,9	6,0
Dayanıklı Tüketim Malları Satışı	0,1	22,1
Beyaz Eşya Satışı ⁽¹⁾	-30,2	6,8

Tüketim Malı İthalatı	-24,1	-6,3 ⁽³⁾
Toplam Otomobil Satışları	-41,5	-5,2
Trafiğe Kaydedilen Araçların Sayısı	-44,7	2,3 ⁽³⁾
Benzin Üretimi	5,7	5,2
Yatırım Malı İthalatı	-31,9	-24,7 ⁽³⁾
Yatırım Teşvik Belgesi Tutarı	-26,1	108,4
Çimento Üretimi	-1,6	1,4
Özel İmalat Sanayi Kapasite Kull.Oranı (%)	66,6	71,0
Özel İmalat Sanayiinde İç Talep Yetersizliği (%) ⁽²⁾	64,0	59,9

(1) Kaynak:Beyaz Eşya Sanayicileri Derneği

(2) Tam Kapasiteyi Kullanamama Nedenleri Arasında İç Talep Yetersizliğinin Payı

(3) Nisan-Mayıs

III. Sanayi Üretimi ve Kapasite Kullanım Oranları

1998 yılının son çeyreğinde başlayan sanayi üretimindeki daralma eğilimi 1999 yılının ilk çeyreğinde daha da derinleşerek devam etmiş ve bu dönemde sanayi üretimindeki azalma yüzde 9,7 olmuştur. 1999 yılının ilk çeyreğinde sanayi üretimi kamu kesiminde yüzde 4,7 oranında artarken özel kesimde yüzde 15,2 oranında daralmıştır.

1999 yılının ilk çeyreğinde özel kesimde enerji sektörü üretimi yüzde 28,8, madencilik sektörü üretimi yüzde 12 ve imalat sektörü üretimi yüzde 14,7 oranında düşmüştür. Özel imalat sanayi üretimindeki bu düşüşe büyük ölçüde gıda, tekstil, giyim, kimyasal madde ürünleri, plastik, taş-toprak, ana metal, makine-tehizat ve elektrikli makineler ve taşıt araçları alt sektörleri neden olmuştur. Bu sektörler arasında özellikle taşıt araçları üretiminde ciddi bir daralma gözlenmiştir. Nitekim, 1999 yılının ilk çeyreğinde taşıt araçları üretimindeki düşüş yüzde 43 olmuştur.

Aylık sanayi üretim endeksi 1999 yılının Haziran ayında yüzde 0,9 oranında artış göstermiştir. Sanayi üretimindeki artış imalat sanayi ve enerji sektörleri üretimlerindeki sırasıyla yüzde 0,8 ve 5,7 oranındaki büyümelerden kaynaklanmıştır. Söz konusu ayda madencilik sektörü üretimi ise yüzde 5,3 oranında gerilemiştir.

Haziran ayı imalat sanayine alt sektörler itibariyle bakıldığında en ciddi üretim artışları gıda-içki, petrol ürünleri ve kimyasal madde ürünleri alt sektörlerinde yaşanırken; tekstil, toprak ürünleri, ana metal ve özellikle giyim, taşıt araçları ile makine-tehizat alt sektörlerindeki üretim gerilemesinin sürdüğü görülmektedir.

Haziran ayındaki bu gelişmeyle birlikte 1999 yılının ilk yarısında sanayi üretimindeki gerileme yüzde 4,9 olmuştur. Geçen yılın aynı döneminde ise sanayi üretimi yüzde 5,1 oranında artış kaydetmişti. Bu yılın ilk yarısında sanayi üretiminde yaşanan düşüş esas olarak imalat sanayi üretimindeki yüzde 5,6'lık daralmadan kaynaklanmıştır. İmalat sanayindeki en ciddi üretim düşüşleri ise tekstil, giyim, ana metal, makine-tehizat ve taşıt araçları alt sektörlerinde yaşanmıştır.

Ancak, 1999 yılının ilk yarısında sanayi üretimindeki gelişmelere üçer aylık dönemler itibariyle bakıldığında sanayi üretiminde ilk çeyrekte meydana gelen ciddi üretim düşüşünün ikinci çeyrekte durduğu

görülmektedir. Nitekim ilk çeyrekte yüzde 9,8 oranında daralan sanayi üretimini ikinci çeyrekte ılımlı bir oranda (% 0,1) düşmüştür. Yılın ikinci çeyreğinde sanayi üretiminde yaşanan nispi iyileşmede makine-techizat dışındaki bütün alt sektörler etkili olmuştur. Ancak 1999 yılının ikinci çeyreğinde yılın ilk çeyreğine göre yaşanan iyileşmeye karşın taşıt araçları ve giyim alt sektörlerindeki daralmanın hala ciddiyetini koruduğu görülmektedir.

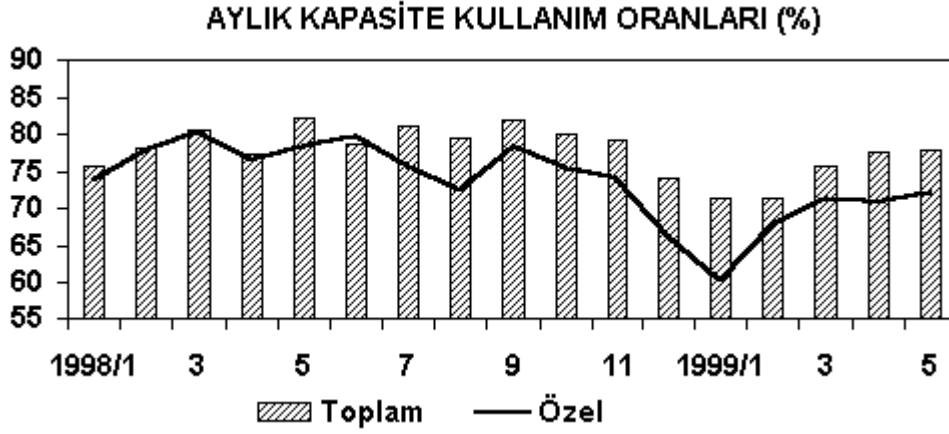
Aylık Sanayi Üretim Endeksi

(Bir Önceki yılın aynı Dönemine Göre % Değişme)

	Ocak-Haziran		1999	
	1998	1999	Ocak-Mart	Nisan-Haziran
Sanayi	5,1	-4,9	-9,8	-0,1
Madencilik	19,6	-7,2	-9,6	-4,9
İmalat	4,0	-5,6	-11,1	-0,3
Gıda-İçecek	-1,3	-0,7	-7,1	7,0
Tekstil	1,5	-11,5	-20,7	-2,2
Giyim	9,4	-13,2	-19,1	-6,9
Petrol Ürünleri	2,2	11,7	13,6	10,0
Kimya	4,5	-7,4	-14,8	-0,3
Toprak Ürünleri	7,0	-4,6	-10,3	-0,1
Ana Metal	1,6	-7,8	-11,7	-4,0
Makine-Techizat	9,4	-9,3	-6,1	-11,8
Taşıt Araçları	9,7	-33,3	-46,3	-21,0
Enerji	8,2	3,1	1,8	4,5

Üç aylık imalat sanayi eğilim anketi sonuçlarına göre, kapasite kullanım oranındaki düşüş eğilimi 1999 yılının ilk çeyreğinde de devam etmiş ve KKO geçen yılın ilk çeyreğinde yüzde 77,5 olan seviyesinden bu yıl yüzde 70,1'e gerilemiştir. İmalat sanayi kapasite kullanım oranındaki bu gerileme özel sektörden kaynaklanmıştır. Nitekim, 1999 yılının ilk üç ayında kamu kesimi kapasite kullanım oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre yaklaşık 5 puan artarak yüzde 82,5'e çıkarken; özel kesim kapasite kullanım oranı 12,7 puan azalarak yüzde 64,8'e düşmüştür. Söz konusu dönemde özel imalat sanayiinin gıda, tekstil, ana metal ve makine-techizat (özellikle taşıt araçları) alt sektörlerindeki kapasite kullanım oranında ciddi düşüşler olmuştur.

Aylık İmalat Sanayi Eğilim Anketi sonuçlarına göre, Şubat ayından sonra geçen yılın ve bu yılın kapasite kullanım oranları arasındaki fark azalma eğilimine girmiştir. Nitekim Haziran ayında imalat sanayi kapasite kullanım oranı, geçen yılın aynı ayındaki seviyesinin 2,1 puan altında kalarak yüzde 76,6 olarak gerçekleşmiştir. Bu ayda imalat sanayi kapasite kullanım oranı kamu kesiminde geçen yılın aynı ayındaki seviyesinin 13,3 puan üzerine çıkarak yüzde 86,4'e ulaşmış, özel kesimde ise 11,9 puan altında kalarak yüzde 69,8 olmuştur.

Aynı eğilim anketi sonuçları 1998 yılının ikinci yarısından itibaren azalma eğilimine giren ve 1999 yılının ilk çeyreğinde dip yapan kapasite kullanım oranının yılın ikinci çeyreğinde yeniden canlandığını göstermektedir. Nitekim, imalat sanayi kapasite kullanım oranı 1998 yılının ilk üç ayında yüzde 72,1 olan seviyesinden yılın ikinci üç ayında yüzde 77,4'e yükselmiştir. İkinci üç aydaki bu artışa karşın, kesimler itibariyle gelişmelere bakıldığında kamu kesimi kapasite kullanım oranındaki iyileşmenin daha büyük olduğu ve özel kesim kapasite kullanım oranının geçen yılın aynı dönemine göre hala düşük seviyesini koruduğu görülmektedir. 1999 yılının ilk çeyreğinde yüzde 81,1 olan kamu kesimi kapasite kullanım oranı ikinci çeyrekte yüzde 86,9'a, özel kesim kapasite kullanım oranı ise yüzde 66,6'dan yüzde 71'e çıkmıştır.

Aylık Kapasite Kullanım Oranı(%)

	1999	
	Ocak-Mart	Nisan-Haziran
İmalat Sanayi	72,1	77,4
Özel	66,6	71,0
Gıda-İçecek	61,5	57,5
Tekstil	72,7	71,7
Giyim	89,2	83,1
Petrol Ürünleri	74,7	69,7
Kimya	75,4	82,0
Toprak Ürünleri	71,7	84,5
Ana Metal	79,6	83,9
Makine-Techizat	59,7	74,6
Taşıt Araçları	46,5	56,7

1999 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre özel sektör içinde yer alan kimyasal madde ürünleri, toprak ürünleri, ana metal, makine techizat ve taşıt araçları alt sektörleri kapasite kullanım oranlarında iyileşmeler yaşanmıştır.

IV. Ödemeler Dengesi

1999 yılına ilişkin dış ticaret verileri Ocak-Mayıs, ödemeler dengesi verileri ise Ocak-Nisan dönemi itibariyle mevcut bulunmaktadır.

1999 yılının ilk çeyreğinde ihracat ve ithalatta yaşanan daralmanın ardından ikinci çeyrekte ihracatta bu eğilimin sürdüğü, ithalatta ise yüksek oranlı daralma eğiliminin etkisini yitirmeye başladığı görülmektedir. Nitekim, 1999 yılının ilk çeyreğinde yüzde 5,2 oranında daralan ihracat Nisan ve Mayıs aylarında da sırasıyla yüzde 2,5 ve 12,1 oranında düşmüştür. Yılın ilk çeyreğinde yüzde 29,5 oranında gerileyen ithalat ise Nisan ve Mayıs aylarında sırasıyla yüzde 8,4 ve 18,7 oranında daralmıştır.

Böylece 1999 yılı Ocak-Mayıs dönemi itibariyle, toplam ihracat bir önceki yıla göre yüzde 6,2 , toplam ithalat ise yüzde 23,1 oranında gerilemiş, dış ticaret açığında da yüzde 46,3'lük bir iyileşme olmuştur.

Dış Ticaret Dengesindeki Gelişmeler (Milyon Dolar)

	İhracat	İthalat	Dış Ticaret Dengesi
Ocak 1998 1999	2.194 1.864	3.106 2.203	-912 -339
Şubat 1998 1999	2.064 2.160	3.875 2.793	-1.811 -633
Mart 1998 1999	2.477 2.364	4.364 3.004	-1.886 -640
Nisan 1998 1999	1.917 1.870	3.634 3.327	-1.716 -1.457
Mayıs 1998 1999	2.418 2.125	4.175 3.392	-1.757 -1.268
Ocak-Mayıs 1998 1999 (% Değişme)	11.070 10.383 -6,2	19.153 14.719 -23,1	-8.082 -4.336 -46,3

1999 yılının Ocak-Mayıs döneminde ihracat bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 6,2 oranında azalarak 10,4 milyar dolar olmuştur.

Ocak-Mayıs döneminde sektörler itibariyle ihracatın düşüş hızı, imalat sanayii ürünlerinde yüzde 6,1, tarım ürünlerinde yüzde 6,7, madencilik ve taşocakçılığı ürünlerinde yüzde 14,5 olmuştur. Ocak-Mayıs dönemi ihracatında tüm sektörlerde yaşanan daralmaya rağmen ilk beş ayda tarım sektörü içinde hububat ve bitkisel-hayvansal yağlar ile imalat sektörü içinde mineral yakıtlar-yağlar ve taşıt araçları ihracatında ciddi artışlar olmuştur.

İhracatçı Birliklerinin kayıtlarına göre ihracat 1999 yılının Ocak-Temmuz döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 5,1 oranında azalmıştır. Bu dönemde özellikle tekstil ve hammaddeleri, hububat, makineler, demir ve demir dışı metaller, otomotiv, tütün, ve çimento ve toprak ürünleri ihracatında ciddi düşüşler olurken, kuru meyva-fındık ve ürünleri ile zeytin-zeytinyağı ihracatında önemli artışlar olmuştur.

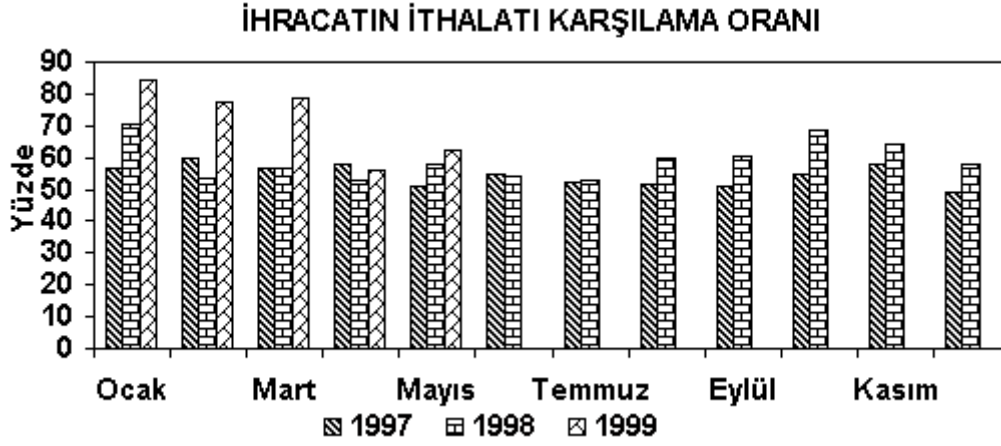
1999 yılı Ocak-Mayıs döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yaşanan ihracat düşüşü esas olarak

OECD üyesi olmayan ülkelere yönelik ihracat azalışından kaynaklanmıştır. Bu grup içinde en ciddi biçimde ihracat düşüşü yüzde 43,4 ile Avrupa+BDT ülkelerinde yaşanmıştır. Afrika, Amerika ve Asya ülkelerine yönelik ihracatta ise artış olmuştur. Söz konusu dönemde OECD ülkelerine yönelik ihracatta da yüzde 2 oranında artış sağlanmıştır.

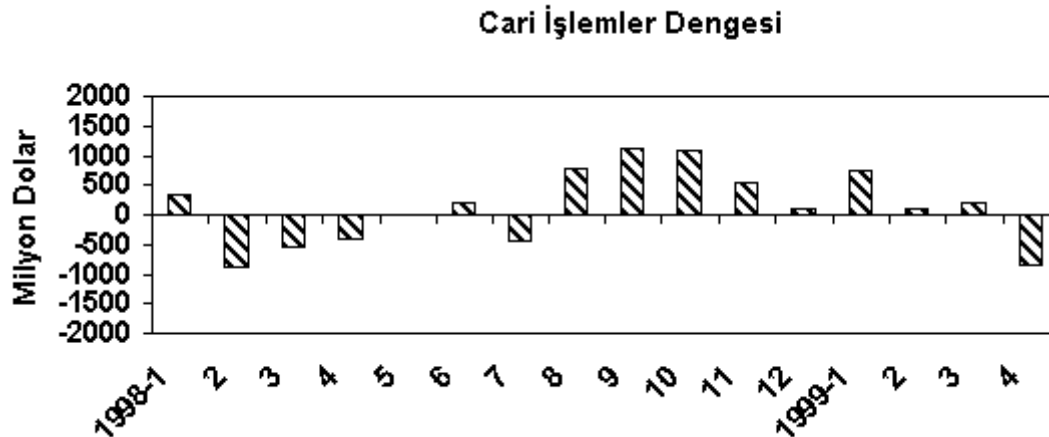
1999 yılı Ocak-Mayıs döneminde toplam ithalat bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 23,1 oranında azalarak 14,7 milyar dolar olmuştur.

Yılın ilk beş ayında tüketim malları ithalatı yüzde 15,8, yatırım malları ithalatı yüzde 28,3 ara malları ithalatı ise yüzde 23 oranında gerilemiştir. Bu dönemde ürünler itibariyle ithalattaki gelişmelere bakıldığında özellikle hava ve kara taşıtları, kazanlar-makineler, demir-çelik ve ürünleri, pamuk-pamuk ürünleri-mensucat, ham post-deriler, plastik ve ürünleri ile sentetik ve suni filamentler ithalatında ciddi düşüşler yaşanmıştır.

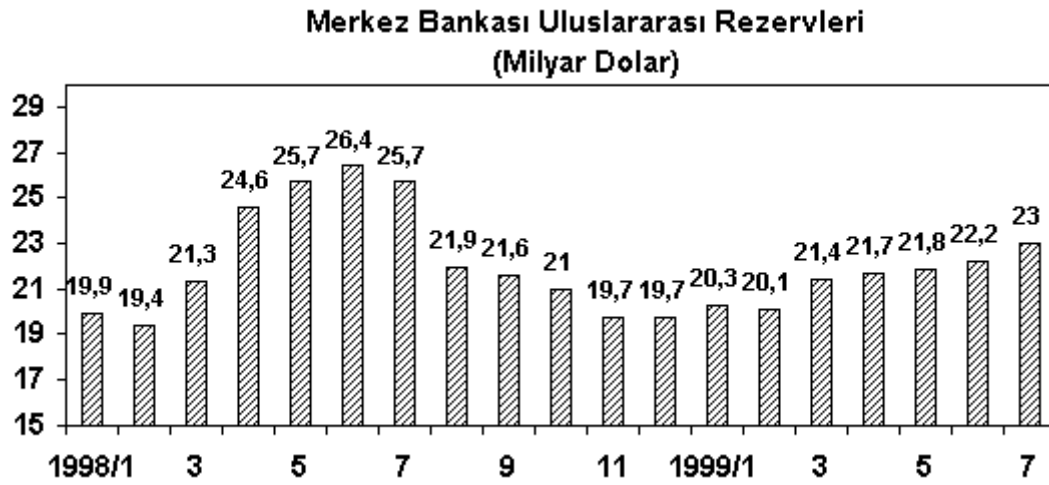
Bu gelişmeler sonucunda, 1999 yılı Ocak-Mayıs döneminde dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 46,3 oranında azalarak 4,3 milyar dolara gerilemiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı da 1998 yılının Ocak-Mayıs döneminde yüzde 57,8 olan seviyesinden bu yıl yüzde 70,5'e yükselmiştir.

1999 yılı Ocak-Nisan dönemi itibariyle dış ticaret açığı (ödemeler dengesinde yer aldığı şekliyle) yüzde 46,8 oranında gerileyerek 2.317 milyon dolara gerilemiştir. Bu dönemde, diğer net mal ve hizmet gelirleri kalemi bir önceki yılın aynı dönemine göre turizm gelirlerindeki düşüş ve faiz giderlerindeki artış nedeniyle 508 milyon dolar azalarak 868 milyon dolarlık fazla verebilmiştir. Ancak, ilk dört ayda net karşılıksız transfer gelirleri, özellikle bu kalem altında yer alan işçi gelirlerindeki yüzde 11,1 oranındaki artış sayesinde 1.539 milyon dolara ulaşmıştır. Böylece Ocak-Nisan dönemi itibariyle geçen yıl 1.477 milyon dolar açık veren cari işlemler dengesi bu yıl 244 milyon dolar fazla vermiştir.

Rusya krizi sonrasında 1998 yılının ikinci yarısından itibaren azalma eğilimine girerek 31 Aralık 1998 itibariyle 19,7 milyar dolar düzeyinde gerçekleşen Merkez Bankası Uluslararası Rezervleri 30 Temmuz 1999 tarihi itibariyle 23 milyar dolara ulaşmış bulunmaktadır.

V. Konsolide Bütçe

1999 yılının Ocak-Haziran döneminde Konsolide Bütçe harcamaları 12.467 trilyon lira, gelirleri ise 7.514 trilyon lira olarak gerçekleşmiş, bütçe açığı 4.954 trilyon lira, faiz dışı fazla ise 444 trilyon lira olmuştur.

Konsolide Bütçe Dengesi (Ocak-Haziran)

	Trilyon TL		% Değ.
	1998	1999	1999/98
Gelirler	5.012	7.514	49,9
Vergi Gelirleri	3.932	5.922	50,6
Diğer Gelirler	1.081	1591	47,1
Harcamalar	6.898	12.467	80,7
Faiz Dışı Harc.	3.603	7.070	96,2
Faiz Ödemeleri	3.295	5.397	63,8
Bütçe Dengesi	-1.886	-4.954	162,7
Faiz Dışı Denge	1.409	444	
Nakit Dengesi	-2.022	-5.111	
Dış Borçlanma (net)	-94	-188	
Tahvil (net)	418	6.404	
Bono (net)	1.500	-1.336	

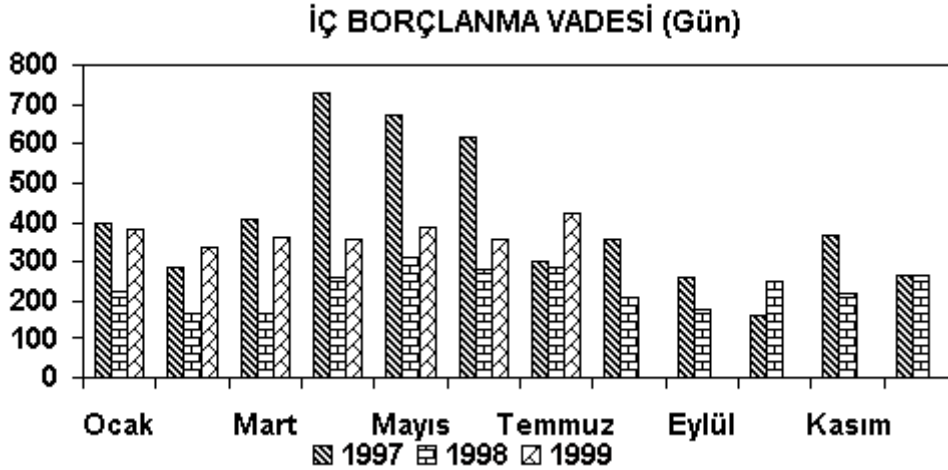
Kısa Vadeli Avans	0	0	
Diğer	199	231	
Bilgi İçin: Bütçe Dengesi (*) Faiz Dışı Deng. (*)	-1.954 1.340	-5.041 357	

(*) "Yakın İzleme Anlaşması" tanımına göre özel ödenek açısından düzeltilmiştir.

1999 yılının ilk yarısında bütçe harcamaları yılbaşında öngörülen sınırlar içinde kalmakla birlikte 1998 yılının aynı dönemi ile karşılaştırıldığında önemli artış göstermiştir. Buna karşılık, üretim ve ithalattaki gerilemenin etkisiyle Ocak-Haziran döneminde vergi gelirleri hedeflenenin gerisinde kalarak yüzde 50,6 oranında artış göstermiştir.

Hazine Müsteşarlığınca açıklanan geçici verilere göre, Temmuz ayında nakit bazda gelirler 1.428 trilyon lira, harcamalar ise 2.724 trilyon lira olmuş, nakit açığı ise 1.296 trilyon lira olarak gerçekleşmiştir. Temmuz ayında nakit bazda 73 trilyon lira da faiz dışı açık verilmiştir.

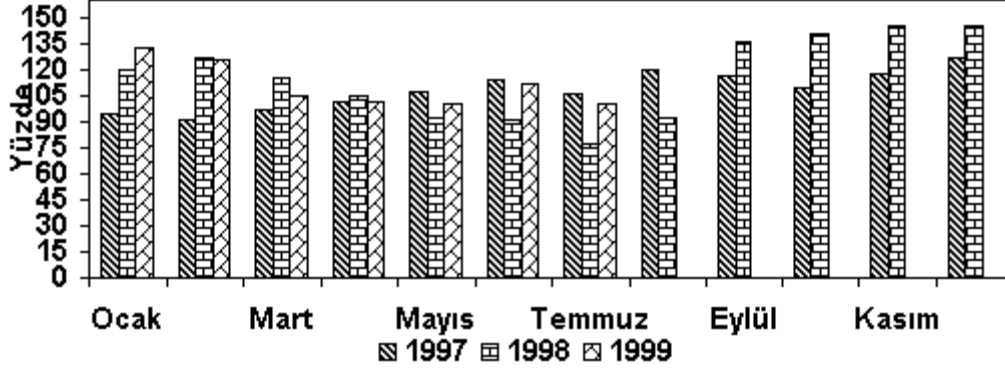
1999 yılının ilk yedi ayında bütçe finansmanında tahvil borçlanmasına ağırlık verilmiştir. Bu durum iç borçlanmanın vade yapısındaki gelişmelerden de izlenmektedir. Nitekim, 1998 yılı Ocak-Temmuz döneminde 244 gün olan iç borçlanma vadesi bu yılın aynı döneminde 372 güne yükselmiştir.

1998 yılı Aralık ayında yüzde 145.1 seviyesine kadar yükselen iç borçlanma faiz oranı (yıllık bileşik) izleyen dönemde sürekli gerileyerek Nisan ayında yüzde 100.9 olmuştur. Mayıs ayında Nisan ayındaki seviyesi civarında kalan iç borçlanma faiz oranı Haziran ayında borç servisinin yüksekliğinin de etkisiyle yeniden yükselerek yüzde 111,7'ye ulaşmıştır. Temmuz ayı iç borçlanma faiz oranı yeniden eski eğilimine dönerek yüzde 100,6'ya gerilemiştir.

Yılın ilk yedi ayı itibariyle ele alındığında 1998 yılında yüzde 102,1 olan iç borçlanma faiz oranı bu yıl yüzde 110,2 olmuştur.

**İç Borçlanma Faiz Oranı
(Yıllık Bileşik, Stopaj Hariç)**

VI. Parasal Büyüklükler ve Mali Piyasalardaki Gelişmeler

1998 yılının ikinci yarısında uluslararası piyasalarda yaşanan krizin ardından Türk Mali Sisteminde yoğun bir dış kaynak çıkışı yaşanmıştır. Ancak, 1999 yılının ilk aylarından itibaren kriz atmosferinin göreceli olarak dağılması neticesinde, gerek Merkez Bankası gerekse Ticari Bankaların rezervlerinde tekrar artış başlamıştır. Bu gelişmelere bağlı olarak Merkez Bankası bilançosunun ağırlıklı kullanım kalemi olan Net Dış Varlıklar 1999 yılının ilk altı aylık döneminde sürekli artış göstermiştir. Temmuz ayında da Net Dış Varlıklar artış eğilimine devam etmiştir. Söz konusu büyüklük Temmuz ayında bir önceki aya göre yüzde 7 oranında artış göstermiştir. Merkez Bankası bilançosunun bir diğer kullanım kalemi Net İç Varlıklar ise Temmuz ayında bir önceki aya göre 149.5 trilyon TL gerilemiştir.

Temmuz ayında Merkez Bankası TL yükümlülük kalemlerinde gözlenen yüksek oranlı artışlarla birlikte Merkez Bankası fonlamasında bir önceki ay sonuna göre 163.1 trilyon TL gerileme gerçekleşmiş ve Merkez Bankası'nın API'den alacakları 705.2 trilyon TL seviyesine gerilemiştir.

Temmuz ayında emisyon ve rezerv para bir önceki ayın son Cuma gününe göre sırasıyla yüzde 13.1 ve yüzde 12.3 oranında artış göstermiştir. Gerek Merkez Bankası'nın dar kapsamlı TL yükümlülüklerindeki artışın gerekse API'den Merkez Bankası alacağındaki azalmaya bağlı olarak, Merkez Bankası Parası aynı dönemde yüzde 12.7 oranında artış göstermiştir. Temmuz ayında Emisyon ve Rezerv Para 1998 yıl sonuna göre sırasıyla yüzde 30.7, yüzde 37.0 oranında artış gösterirken; 1998 yılı Temmuz ayına göre sırasıyla yüzde 47.5 ve yüzde 61.6 oranında artış göstermiştir. Merkez Bankası Parası ise 1998 yıl sonuna göre yüzde 385.6 oranında artarken, 1998 yılının Temmuz ayına göre yüzde 4 oranında gerilemiştir.

16 Temmuz 1999 tarihi itibarıyla yayımlanmış olan veriler çerçevesinde diğer parasal büyüklüklerdeki gelişmeler ise;

Dolaşımdaki para miktarı Temmuz ayının ilk yarısında Haziran ayına göre yüzde 17.2 oranında artış göstermiştir. Söz konusu dönemde vadesiz mevduatlarda yaşanan yüzde 10 oranındaki artışla birlikte dar para arzı M1 yüzde 13.4 oranında artmıştır.

1999 Temmuz Ayı İtibarıyla Parasal Büyüklüklerdeki Gelişim.⁽¹⁾ (% Değişme)

	1999 Haziran Ayına Göre	1998 Aralık Ayına Göre	1998 Temmuz Ayına Göre
Emisyon	13.1	30.7	47.5
Rezerv Para	12.3	37.0	61.6

M1	13.4	45.8	51.3
M2	6.9	46.9	84.0
M2Y	5.3	42.9	77.4
Toplam Mevduat	3.6	41.9	76.9
Mevduat Bankaları Kredileri ⁽²⁾	1.7	25.6	27.9
TEFE	4.0	28.1	52.4

(1) Emisyon ve Rezerv Para 30 Temmuz, diğer parasal büyüklükler 16 Temmuz 1999 tarihi itibariyledir.

(1) Tarımsal krediler hariç.

Temmuz ayının ilk iki haftasında vadeli tasarruf mevduatında gözlenen artış trendi devam etmiştir. Bu dönemde M1 para arzındaki artışla birlikte, vadeli tasarruf mevduatlarında gözlenen artış trendine bağlı olarak M2 para arzı bir önceki aya göre yüzde 6.9 oranında artış göstermiştir.

Temmuz ayının ilk yarısında, Türk Lirası cinsinden döviz tevdiat hesapları Haziran ayına göre yüzde 3.3 oranında artmıştır. Diğer parasal büyüklüklerdeki artışla birlikte, M2Y para arzı Haziran ayına göre yüzde 5.3 oranında artış göstermiştir.

Parasal büyüklüklerin tamamı 16 Temmuz tarihi itibariyle 1998 yıl sonuna göre reel artış göstermiştir. M2 ve M2Y para arzları geçen yılın Temmuz ayına göre reel artış gösterirken, dar para stoku M1 küçükde olsa reel olarak gerilemiştir.

1999 yılının ilk aylarından itibaren enflasyonda yaşanan olumlu gelişmelere karşın, faiz oranlarının bu gelişmelere paralel bir seyir izlememesi neticesinde, kredi maliyetlerinin yüksekliği kredi stokunun artış hızının, mevduatların artış hızından geride kalmasına yol açmıştır. Bu gelişmeler Temmuz ayının ilk yarısında da devam etmiştir. Temmuz ayının ilk iki haftasında toplam kredi stoku yüzde 2.8 oranında artış gösterirken, toplam mevduat hacmi (bankalararası hariç) yüzde 3.6 oranında artış göstermiştir.

Bu gelişmelere bağlı olarak, Mevduat Bankalarının yurtiçine açtıkları kredilerin (tarımsal krediler hariç) toplam mevduat içindeki payındaki azalma Temmuz ayının ilk yarısında da devam etmiştir. Nitekim, Haziran ayında yüzde 44 olarak gerçekleşen sözkonusu oran Temmuz ayının ilk iki haftasında yüzde 43.3 olarak gerçekleşmiştir.

1999 yılı Haziran ayında yüzde 85,7 olan repo piyasasındaki basit faiz oranları Temmuz ayında gerileme göstermiş ve yüzde 82,7 olmuştur. 1999 yılı Haziran ayında yüzde 76.9 olan bankalararası para piyasası gecelik ortalama faiz oranı, Temmuz ayının başında Merkez Bankasının bankalararası para piyasasında kotasyonları indirmesinin ardından yaşanan faizlerdeki nisbi gerilemeye bağlı olarak yüzde 70.3 seviyesine gerilemiştir.

Temmuz ayında son iki ayın aksine İMKB Bileşik Endeksi ciddi oranda artış göstermiştir. Temmuz ayında yapısal reformlara ilişkin beklentilerin yaratmış olduğu psikolojik etki ve faiz oranlarında yaşanan nisbi gevşeme İMKB Bileşik Endeksinde Temmuz ayında bir önceki ay sonuna göre yüzde 20.2 oranında artışa neden olmuş ve endeks 5805 puan olarak gerçekleşmiştir.

Temmuz ayında TEFE yüzde 4 oranında artarken, 1\$+1.5DM sepetindeki artış yüzde 3,2 olarak gerçekleşmiştir. Böylece, (1\$+1.5DM, 1987=100) bazlı reel kur endeksine göre Türk Lirası Temmuz ayında reel olarak yüzde 0,9 oranında değer kazanmıştır. 1999 yılı Temmuz ayı itibariyle reel kur endeksi 1998 yıl sonu seviyesinin yüzde 1,6, bir önceki yılın aynı ayındaki seviyesinin ise yüzde 0,6 altında kalmıştır.

VII. Fiyat Gelişmeleri

1999 yılı Temmuz ayında Toptan Eşya Fiyatları artış hızı geçen yılın aynı ayındaki seviyesinin 1,5 puan üzerine çıkararak yüzde 4, Tüketici Fiyatları artış hızı da geçen yıla göre 0,4 puan artarak yüzde 3,8 olarak gerçekleşmiştir. Temmuz ayı itibariyle 12 aylık artış hızı TEFE'de yüzde 52,4'e, TÜFE'de ise yüzde 65'e yükselmiştir.

Temmuz Ayı İtibariyle Fiyat Gelişmeleri(% Değışme)

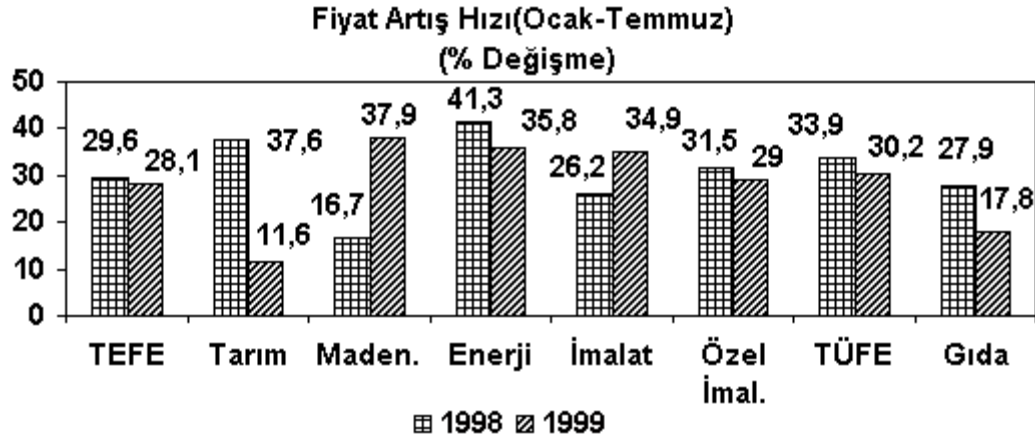
	TEFE- Genel	Tarım	Kamu- İmalat	Özel İmalat	TÜFE
Aylık 1998 1999	2,5 4,0	-0,1 -2,6	2,7 12,8	3,9 4,7	3,4 3,8
Ocak- Temmuz 1998 1999	29,6 28,1	37,6 11,6	12,3 53,5	31,5 29,0	33,9 30,2
12 Aylık 1998 1999	72,1 52,4	86,3 39,4	52,4 77,4	72,4 50,8	85,3 65,0
Yıllık Ort. 1998 1999	84,0 53,9	92,8 58,1	86,3 46,5	80,6 53,4	93,6 68,2

TEFE artış hızının Temmuz ayında geçen yılın aynı ayına göre yükselmesinde imalat sanayi fiyatlarındaki artışlar belirleyici olmuştur. Temmuz ayında ayında imalat sanayi fiyat artış hızı geçen yılın aynı ayındaki seviyesinin 3,2 puan üzerine çıkararak yüzde 6,8 olarak gerçekleşmiştir.

Temmuz ayında bir önceki yılın aynı ayına göre imalat sanayi fiyat artış hızı kamu kesiminde yüzde 12,8 özel kesimde ise yüzde 4,7 olmuştur. Geçen yılın aynı ayında imalat sanayiinde kesimler itibariyle fiyat artış hızı sırasıyla yüzde 2,7 ve yüzde 3,9 idi. Kamu imalat sanayi fiyatlarındaki bu yüksek artış, petrol ürünleri, demir-elik, toprak ürünleri, kimyasal maddeler ile tütün alt gruplarından kaynaklanmıştır. Özel imalat sanayi fiyat artış hızında geçen yılın aynı ayına göre sınırlıda olsa yaşanan yükselme de petrol ürünleri, gıda, ağaç ve kağıt ürünleri, demir-elik, kimyasal maddeler, plastik ürünleri alt gruplarındaki fiyat artışları etkili olmuştur.

Temmuz ayında tarım sektörü fiyatlarında yüzde 2,6 oranında düşüş, madencilik ve enerji sektörü fiyatlarında ise sırasıyla yüzde 2,5 ve yüzde 4,3 oranlarında artış yaşanmıştır.

1999 yılının Ocak-Temmuz dönemi itibariyle toptan eşya fiyat artış hızı geçen yılın aynı dönemindeki seviyesinin 1,5 puan altında kalarak yüzde 28,1 düzeyinde gerçekleşmiştir. Aynı dönemler itibariyle tarım fiyatları artış hızı yüzde 37,6'dan yüzde 11,6'ya gerilemiştir. Ocak-Temmuz döneminde özel imalat sanayi fiyatları artış hızı bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 31,5 olan seviyesinden bu yıl yüzde 29'a gerilerken, kamu imalat sanayii fiyatları artış hızı petrol fiyatlarındaki artışın etkisiyle yüzde 12,3'den yüzde 53,5'e yükselmiştir. Nitekim, yılın ilk yedi ayında kamu sektöründe petrol ürünleri fiyatlarındaki artış yüzde 91,2 olmuştur.

Bu gelişmeler sonucunda, 1998 yılı Temmuz ayı itibariyle yüzde 72,1 olan TEFE 12 aylık artış hızı, 1999 yılı Temmuz ayında yüzde 52,4'e gerilemiştir. Aynı dönemler itibariyle fiyat artış hızı kamu kesiminde yüzde 55,1'den yüzde 74,1'e yükselirken, özel kesimde ise yüzde 77,2'den yüzde 46,5'e gerilemiştir.

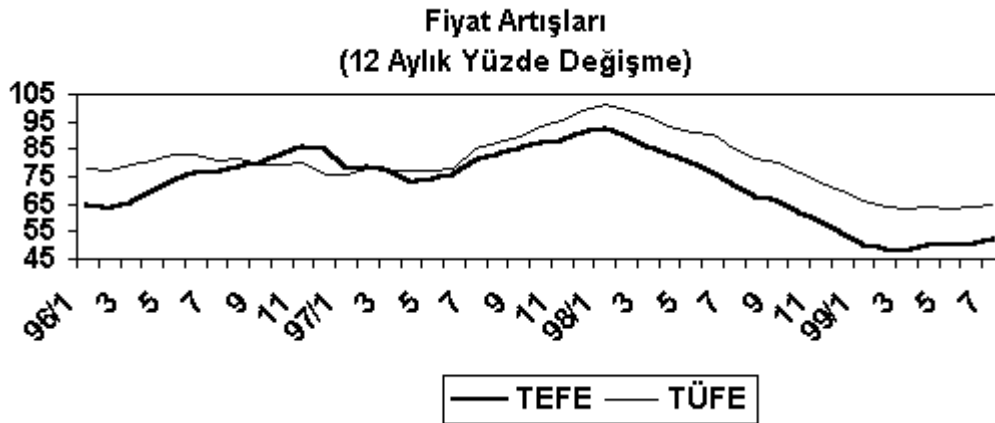
1998 yılının Temmuz ayında yüzde 84 olan TEFE yıllık ortalama artış hızı, 1999 yılının Temmuz ayında yüzde 53,9 seviyesinde gerçekleşmiştir. Temmuz ayı itibariyle yıllık ortalama artış hızı kamu kesiminde yüzde 49,7, özel kesimde ise yüzde 55,1 olmuştur.

1999 yılının Temmuz ayında tüketici fiyatları artış hızının geçen yılın aynı ayına göre 0,4 puan artarak yüzde 3,8'e çıkmasında ulaştırma, konut ve eğlence-kültür alt gruplarındaki fiyat artışları etkili olmuştur.

Ocak-Temmuz dönemi itibariyle tüketici fiyatları artış hızı geçen yıl yüzde 33,9 olan düzeyinden bu yıl yüzde 30,2'ye gerilemiştir. Söz konusu dönemde gıda, giyim, ev eşyası ve eğitim alt gruplarındaki fiyat artış hızı TÜFE ortalama artış hızının altında kalırken; ulaştırma, konut-kira, sağlık ve eğlence-kültür alt gruplarındaki fiyat artışları ortalamanın üzerinde gerçekleşmiştir.

1998 yılının Temmuz ayında yüzde 85,3 olan tüketici fiyatları 12 aylık artış hızı, 1999 yılının aynı ayında yüzde 65'e gerilemiştir. 1999 yılı Temmuz ayı itibariyle 12 aylık fiyat artış hızı gıda alt grubunda yüzde 47,8'e, giyim alt grubunda yüzde 52,4'e, ev eşyası alt grubunda yüzde 56,6'ya ve eğlence-kültür alt grubunda yüzde 62'ye gerilerken, ulaştırma, eğitim, sağlık ve konut alt gruplarında TÜFE ortalamasının üzerinde kalmıştır. Nitekim, aynı dönemde fiyat artış hızı ulaştırma grubunda yüzde 70,2, eğitim grubunda yüzde 94,4, sağlık grubunda yüzde 79,4 ve konut grubunda yüzde 87,7 olmuştur.

1998 yılının Temmuz ayında yüzde 93,6, 1998 yılı sonunda ise yüzde 84,6 olan tüketici fiyatlarındaki yıllık ortalama artış hızı 1999 yılının Temmuz ayı itibariyle yüzde 68,2 seviyesinde gerçekleşmiştir.

KRONOLOJİK EKONOMİK GELİŞMELER (TEMMUZ 1999)

1 Temmuz: 1999-2000 dönemi hububat ürünü destekleme alım fiyatı beyaz arpa için 60.000 TL ve anadolu kırmızı sert buğday için 80.000 TL olarak belirlenmiştir. Geçen yıla göre destekleme fiyatları yüzde 50,9 oranında artırılmıştır.

2 Temmuz: 2000 Mali yılı bütçe çağrısı yayınlanmıştır.

Sermaye Piyasası Kurulu'nun Tebliği ile aracılık faaliyetleri ve aracı kuruluşlara ilişkin esaslar tebliğinde değişiklik yapılmıştır.

Sermaye Piyasası Kurulu'nun Tebliği ile aracı kurumların çalışanlarının ve yöneticilerinin müşteri adına, vekaletname alarak işlem yapmaları yasaklanmıştır. Portföy yöneticiliği bu kapsam dışında tutulmuştur.

3 Temmuz: Kıymetli Madenler Borsası aracı kurumlarının kuruluş ve faaliyet esasları belirlenmiştir.

TEFE, 1999 yılı Haziran ayında yüzde 1,8 oranında artarken, 12 aylık artış hızı yüzde 50,3 oldu. TÜFE ise Haziran ayında yüzde 3,3 artarken, 12 aylık artış hızı yüzde 64,3 seviyesinde gerçekleşti.

5 Temmuz: Merkez Bankası interbank piyasasındaki faiz kotasyonlarında indirimde gidilmiştir. Ayrıca, Bankacılık sisteminde gün içinde oluşan fon ihtiyacının gecelik borçlanmaya gitmeden karşılanabilmesi ve ödeme sistemindeki tıkanıkların en aza indirilmesi amacıyla Merkez Bankasınca Gün İçi Limit (GİL) uygulamasına başlanmıştır.

Hazine'nin 550 gün vadeli tahvil ihalesinde toplam satış 202 trilyon lira oldu. İhalede yıllık bileşik faiz oranı yüzde 117,7 olarak belirlendi.

7 Temmuz: VII. Beş Yıllık Kalkınma Planı çerçevesinde hazırlıkları başlatılmış olan 2000 Yılı Programında yer alacak yatırım ve kamulaştırma harcamalarına, hukuki ve kurumsal düzenlemelerle ilgili tedbirlere ve politikalara ilişkin tekliflerin ilgili kuruluşlarca DPT Müsteşarlığı'na bildirilmesi kararlaştırılmıştır.

Fiskobirlik'in, 1996, 1997 ve 1998 yılı fındık ürünü stoklarının yağlığa ayrılması sonucu uğrayacağı zararların Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'na olan kredi borcundan mahsubuna karar verilmiştir.

20 Temmuz: Hazine'nin 399 gün vadeli tahvil ihalesinde toplam satış 1.342 trilyon lira oldu. İhalede yıllık bileşik faiz oranı yüzde 91 olarak belirlendi.

Hazine'nin 182 gün vadeli bono ihalesinde toplam satış 970 trilyon lira oldu. İhalede yıllık bileşik faiz oranı yüzde 96,2 olarak belirlendi.

22 Temmuz: Ekonomide yaşanan sorunların çözümüne yönelik olarak yapılacak geniş kapsamlı düzenlemeler Hükümet tarafından kamuoyuna duyurulmuştur. Bu kapsamda vergi yasalarında bazı düzenlemelere gidilmesi, EXİMBANK'ın kaynaklarının güçlendirilmesi, ödeme gücü içindeki firmalara kolaylık sağlanması ve kredi maliyetlerinin düşürülmesine yönelik önlemler alınmıştır.

25 Temmuz: "İthalatatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun"da değişiklik yapılmıştır.

İhracat iadesi yapılan tarımsal ürünlerin ihracatında, TCMB'deki firma hesaplarına aktarılan, ancak, gider oluşmaması sebebiyle firmalarca mahsup edilemeyen ve firma hesaplarında bekleyen hakediş bakiyesinin firmalara nakit ödenmesi kararlaştırılmıştır.

26 Temmuz: Hazine'nin 91 gün vadeli bono ihalesinde toplam satış 454 trilyon lira oldu. İhalede yıllık bileşik faiz oranı yüzde 99 olarak belirlendi.

27 Temmuz: Hazinesinin 3 yıl vadeli, değişken fazili, üç ayda bir kupon ödemeli tahvil ihalesinde toplam satış 463 trilyon lira ve yıllık bileşik faiz oranı yüzde 119,5 olarak gerçekleşti.

4 Ağustos: Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu bankalar ve finansman şirketlerince kullandırılan tüketici kredilerinde yüzde 3'e indirilmiştir.